

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **T. T. D.**, zast. Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem 28. října 1898/9, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 6. 2022, č. j. 25 A 58/2021 – 58, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud shora označeným rozsudkem zamítl žalobu žalobkyně směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 2. 2021, č. j. MV-192713-5/SO-2020, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 3. 11. 2020, č. j. OAM-1046-25/ZR-2020, kterým byla podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění, zrušena platnost povolení k trvalému pobytu žalobkyně na území České republiky a byla jí stanovena lhůta k vycestování 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, příp. ode dne propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Důvodem vydání uvedeného rozhodnutí bylo pravomocné odsouzení žalobkyně za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 4 let, konkrétně byla žalobkyně odsouzena za spáchání zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku a zločinu porušení práv k ochranné známce a jiným označením dle § 268 odst. 1, odst. 3 písm. b) trestního zákoníku.

[2] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost a následně rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

[3] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodňuje především tím, že by byla nucena ještě před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu vycestovat z České republiky, čímž by došlo k narušení vazeb mezi ní a jejími dvěma nejmladšími nezletilými

děti a k nepřiměřenému zásahu do jejich práv. Stěžovatelka poukazuje na skutečnost, že již krajský soud přiznal její žalobě odkladný účinek, a dodává, že důvody toho rozhodnutí trvají a jsou umocněny tím, že se jí v květnu tohoto roku narodilo další dítě. Stěžovatelka žije na území České republiky již 17 let společně s manželem a nyní čtyřmi nezletilými dětmi. Manželovi stěžovatelky bylo rovněž zrušeno pobytové oprávnění. Starší děti ve věku 14 a 15 let mají v České republice povolení k trvalému pobytu, před vypuknutím pandemie onemocnění COVID-19, kdy byli oba jejich rodiče v ČR odsouzeni k trestu odnětí svobody, však musely odcestovat k prarodičům do Vietnamu, neboť jejich strýc pobývajícím v České republice neměl možnost postarat se o všechny tři děti současně, mohl tedy pečovat pouze o tehdy nejmladší z dětí. Návrat starších dětí stěžovatelky do České republiky nebyl dosud možný s ohledem na omezené letecké spojení mezi Českou republikou a Vietnamem, vysokou cenu letenek a finanční situaci rodiny. Devítiletý syn stěžovatelky pobývá v České republice nepřetržitě od svého narození, má zde povolen trvalý pobyt a navštěvuje zde základní školu. Nejmladší syn stěžovatelky, který se rovněž narodil na území České republiky a s ohledem na svůj věk (4 měsíce) zde momentálně podstupuje pravidelná očkování a nezbytné lékařské prohlídky, je na stěžovatelce citově i fakticky závislý a s ohledem na jeho věk by již samotné cestování do Vietnamu bylo velmi obtížné. Vycestováním stěžovatelky do Vietnamu by tedy bylo zasaženo do nejlepších zájmů jejich dvou mladších dětí. Vycestování celé rodiny do Vietnamu není z finančních důvodů možné, přičemž stěžovatelka by navíc nedokázala v případě návratu do země původu rodinu uživit. Stěžovatelka rovněž zdůraznila, že v jejím případě má zrušení pobytového oprávnění obdobné důsledky jako uložení správního vyhoštění, neboť je pro ni fakticky nemožné, vzhledem k nesplnění podmínky trestní zachovalosti, získat nové pobytové oprávnění. Stěžovatelka si je vědoma toho, že se dopustila trestné činnosti, jejíž závažnost nepopírá, nejednalo se však o trestnou činnost násilné povahy, přičemž pokud by ji trestní soud považoval za nebezpečnou pro společnost, jistě by jí sám uložil trest vyhoštění. O tom, že stěžovatelka nepředstavuje aktuální ohrožení zájmů společnosti, svědčí rovněž skutečnost, že byla po vykonání poloviny trestu podmíněně propuštěna. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tedy dle stěžovatelky nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[4] Žalovaná se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřila.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost ze zákona odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

pokračování

[7] Po zhodnocení okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[8] Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, bude stěžovatelka v důsledku právních účinků pravomocných rozhodnutí správních orgánů nucena vycestovat zpět do země původu, což by znamenalo zásah do jejího rodinného života a rovněž do práv jejích dvou mladších dětí. Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že dvě starší, avšak stále nezletilé, děti stěžovatelky v současnosti pobývají ve Vietnamu, dle žalovanou nezpochybněných tvrzení stěžovatelky se však jedná o přechodný (byť již poměrně dlouho trvající) stav vynucený zejména komplikovanou životní situací rodiny. S ohledem na věk mladších dětí stěžovatelky by jejich odloučení od matky zcela zjevně citelně negativně zasáhlo do jejich zájmů. Zejména nejmladší z dětí je s ohledem na svůj věk plně závislé na matce a v České republice je mu poskytována lékařská péče. V případě devítiletého syna stěžovatelky by jeho případným vycestováním spolu s matkou bylo zasaženo do jeho vzdělávání a rovněž sociálních vazeb, které již s ohledem na svůj věk v ČR navázal.

[9] Je sice pravdou, že k bezprostřednímu opuštění území České republiky by mohla být stěžovatelka donucena až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nicméně tato skutečnost nemůže být podle stabilní judikatury Nejvyššího správního soudu důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze předpokládat, že stěžovatelka má předejít případné zmiňované újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že jí bude uloženo správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na území Evropské unie na určitou dobu. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy na straně stěžovatelky.

[10] Na základě uvedených skutečností tedy dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, právní účinky rozhodnutí krajského soudu, resp. rozhodnutí žalované by pro stěžovatelku a její nezletilé děti znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[11] Nejvyšší správní soud neshledal ani skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že stěžovatelka byla opakovaně odsouzena za trestné činy, jejichž závažnost nikterak nebagatelizuje, současně je

však zapotřebí zvážit, že se nejednalo o trestnou činnost násilné povahy či rozsáhlou drogovou trestnou činnost, nýbrž o trestnou činnost hospodářskou. Stěžovatelka byla podmíněně propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody, příslušný trestní soud jí tedy poskytl možnost, aby prokázala, že již nepředstavuje závažnou hrozbu pro společnost. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je navíc rozhodnutím toliko dočasné povahy, které pouze po omezenou dobu oddaluje povinnost stěžovatelky vycestovat z území České republiky, jež se plně obnoví v případě, že bude kasační stížnost stěžovatelky zamítnuta a stěžovatelka mezitím nezíská jiný pobytový titul. Nejvyšší správní soud má za to, že za dané situace hrozí stěžovateli a jejím nezletilým dětem v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti újma, která svou intenzitou převyšuje míru rizika ohrožení veřejného zájmu spojenou s přiznáním odkladného účinku a tedy s dalším dočasným setrváním stěžovatelky na území České republiky.

[12] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že žalobě stěžovatelky již byl odkladný účinek přiznán krajským soudem, postačí v tomto případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku krajského soudu, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje také odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalované.

[13] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. září 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu